

מעדני אשר

שאלות וחקירות בענייני פרשת השבוע | יו"ל ע"י מכון "מעדני אשר" - בית שמש

פרשת נח תשפ"א | גליון תתכ"ב (שנה י"ח)

מי שחילל שבת במצב של פקוח נפש האם צריך כפרה החולה או הרופא?
בפרשתן ט"ה ואך את דמכם לנפשותיכם אדרוש.

כתבו בפוסקים: דמפסוק זה ילפינן דבמקום פקוח נפש אסור לחולה להחמיר על עצמו שלא לחלל שבת ועל זה נאמר אך את דמכם לנפשותיכם אדרוש, כך כתב במטה אפרים אור"ח סימן תרי"ח ס"ק ט"ו, וכן פסק המשנה ברורה אור"ח סימן תרי"ח ס"ק ה', עיין מעדני אשר פרשת נח שנה שמינית אריכות גדולה בענין זה.

יש לחקור חולה שיש בו סכנה שמותר מן הדין לחלל עליו שבת האם צריך כפרה שאירע על ידו חילול שבת וכן רופא שחילל שבת על חולה האם צריך כפרה או דילמא אינו צריך כפרה על זה.

הנה בשו"ת רבי יצחק מפוזנא סימן ל"ט בסופו, שהיה בזמנו של המגן אברהם כתב דלשיטות שפקוח נפש דחוייה אצל שבת, מי שחילל שבת במצב של פקוח נפש צריך כפרה, משמע דבין החולה ובין הרופא צריך כפרה.

וכן כתב בשו"ת חות יאיר סימן רל"ו דיחיד אם רוצה לקבל על עצמו כפרה על שחילל שבת בפקוח נפש מותר, ובפרט לשיטות שפקוח נפש דוחה אצל שבת.

ובישימה ישראל פרשת בעלותך כתב דחולה שחיללו עליו את השבת צריך כפרה שהוא גרם שיחללו עליו את השבת.

אבל בספר אור זרוע ח"ב הלכות ערב שבת סימן ל"ח כתב וז"ל והיכא שהיתה דליקה והיה שם ספק נפשות וכבוה ישראלים אין צריכין שום תענית ושום צדקה על זה, שהרי בהיתרא עשו מה שעשו, ואפילו אם הם רוצים לתת צדקה על כך בית דין מוחין בידם, שא"כ אתה מכשילם לעתיד.

וכן כתב בברכי יוסף אורח חיים סימן של"ד ס"ק ה' בשם הרב מהר"י עאייאש בספר בני יהודה דף ס"ז דאין צריך כפרה, ועיין בשו"ת רב פעלים חלק ג' אורח חיים סימן ל"ו.

וכן כתב בשו"ת תורה לשמה סימן תק"ד דבהיתר חילול שבת לחולה שיש בו סכנה, ודאי אין להחמיר לעשות זה המחלל כפרה לנפשו, ואדרבא אם ירצה להחמיר לעשות כפרה בעבור זאת מוחין בידו, משום דחיישינן פן מכח זאת שרואין שעושין כפרה למחלל יעשו התרשלות בחילול שבת לצורך החולה שיש בו סכנה, וכל כך חשו רז"ל להתרשלות בזה עד שתמצא שאמרו הנשאל הרי זה מגונה והשואל הרי זה שופך דמים.

וכן בשו"ת בנין ציון החדשות סימן כ"ה נשאל מחולה שיש בו סכנה שאכל ביום כיפור האם צריך כפרה, ומסיק וכי צריך אני להזכיר למעלתו נ"י שכפרה לא נאמר רק על השוגג שקראו הכתוב חוטא כדכתיב ונפש כי תחטא וכו' בשגגה ואשם אבל אונס רחמנא פטריה ואפילו לא היה רק אונס גרידא כל שכן אונס כזה שיש בזה מצות ונשמרתם, ומה גם שנתרפא מחליו, וידוע מה דאיתא בגמ' נדרים מ"א שחולה שנתרפא הוא מאותם שמוחלין להם כל עונותיו.

ולענין הלכה: פסק במשנה ברורה סימן של"ד ס"ק ע"ח דמי שחילל שבת משום פקוח נפש אין צריך לכפרה כלל, ומה שנהגו נשים המדליקות הנר בשביל יולדת בשבת, להתענות אח"כ, הוא הוללות וסכלות.

ובשו"ת בן פורת סימן ב' להגאון רבי יוסף ענגיל, וכן בשו"ת יד כהן סימן רי"ט **הקשה לשיטות דסבירא להו שבפקוח נפש אין צריך כפרה:** מהא דאיתא בגמ' שבת קנ"ו ע"מ א' אמר רבי נחמן בר יצחק מי שנולד בשבת ימות בשבת, משום דחיללו עליו את השבת, חזינן דאף שמותר ע"פ הדין מ"מ צריך כפרה, חזינן דנחשב לפגם, ומכאן קצת ראייה דפקוח נפש דחוייה בשבת ולא הותרה, ועיין בשו"ת מהר"ל סימן ר"ג שהקשה על גמ' זו והלא מעשים בכל יום דנולדים בשבת ומתים בימים אחרים ע"ש מה שתיריך, ועיין בספר חסידים סימן רס"ד שמקשה מדוע ענש הילד מה הויא ליה לעשות.

גליון זה נודב ע"י ידידינו הגאון רבי **חיים אהרן בלייער** שליט"א אב"ד חוקי חיים ירושלים ומח"ס והגליון הנפלאים חוקי חיים לרגל שמחת הולדת נכדו בן לחתנו הרה"ג **חיים משה הכהן שטרן** שליט"א וברכת מזל טוב לאביו ידידינו העומד לימין המערכת בכל עת הנגיד הנכבד הרב **יהושע שליט"א** לונדון יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירווה נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו הרה"ג רבי **נפתלי יהודא מילר** שליט"א ר"מ במכניה לשיבה לעלוב בית שמש לרגל שמחת נשואי בנו ידידינו הבה"ח המופלג בתויר"ש כמר **אהרון דניאל** נ"ו עב"ג בת ידידינו פמ"מ הרה"ג רבי **שלמה הורביץ** שליט"א בני ברק וברכת מזל טוב לאביו ידידינו הרב החסיד **משה חיים מילר** שליט"א בארא פארק יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו שלוחא דרבנן איש אמונם של גדולי ישראל הרב החסיד **חיים גרשון לידר** שליט"א קרית צאנז נתינה לעילוי נשמת אביו הרב **לוי יצחק** בן הרב **שלמה זלמן** ז"ל נלב"ע י' חשוון ת.נ.צ.ב.ה. ולרגל שמחת הולדת נינו כמר **יחיאל** נ"ו בן נכדו הרב **מרדכי אלישע** שליט"א בן לבנו ידידינו הרב **שמואל יעקב** שליט"א יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידינו אחי הגאון **יצחק שמואל שוורץ** שליט"א רב בית המדרש חיסדא לרגל שמחת נשואי בנו ידידינו הבה"ח המופלג בתויר"ש כמר **יהושע העשיל** נ"ו מבחירי ישיבת טשנארביל עב"ג בת ידידינו הרה"ג שליט"א קרית הבעש"ט פתח תקוה בנו של הגאון **אברהם יהושע רייך** שליט"א רב קהילת צאנז אנטווארפן וחתנו של כ"ק האדמו"ר **מוואסלוי שליט"א** וברכת מזל טוב לאבי הגאון המפורסם רבי **חיים יעקב מנחם** שליט"א דומ"צ צאנז נתינה ורב בית החולים לניאדו יהא רעוא שבזכות מעשיו הכבירים להרבות תורה בישראל יזכה לרוות נחת מכל יוצאי חלציו

איך יכול להיות שנח היה מקטני אמנה ולא האמין שיבא מבול הרי היה צדיק?
בפרשתן ז' ויבא נח ואשתו ונשי בניו אתו אל התיבה מפני מי המבול.

וברש"י אף נח מקטני אמנה היה, מאמין ואינו מאמין שיבא המבול ולא נכנס לתיבה עד שדחקהו המים.

יש להקשות: איך יכול להיות שנח לא היה מאמין לגמרי, הלא צדיק היה ובנה את התיבה על שבביל שהולך לבא מבול, ואיך היה מסתפק בדבריו של מקום, כך מקשה בשלל דוד בפרשתן, וכן ברבינו עובדיה מברטנורא עמר נקא בפרשתן.

איכא כמה תרוצים:

א. שהיה חושב כיון שה' הוא ניהם על הרעה אולי יתעשת ולא יאבדו וגם כי היה רואה המים יורדין ברחמים כדפרש"י בפסוק ויהי הגשם, כך תירץ ברבינו עובדיה מברטנורא בספרו עמר נקא בפרשתן.

וכן כתב בבאר מים חיים בפרשתן ז"ל ואך כי אמר בלבו אשר ודאי הקדוש ברוך הוא ירחם על עולמו ולא ישחית הכל מפני רוע מעלליהם, ומה שצוה אותו הקדוש ברוך הוא לעשות התיבה ושאר עשיות הכל רק למען שיעשו הדור תשובה על חטאם ואז ינחם ה' על הרעה ולזה מאמין פירוש בודאי מאמין בדברי הקדוש ברוך הוא אבל ואינו מאמין שיבוא המבול כי ירחם ה' על עולמו, ובפרט אחר ששמע ויאמר ה' שם הרחמים סבור בודאי כי אחר שנמתק הדין קצת, ינחם על מעשי ידיו, ועל כן לא נכנס אל התיבה עד שדחקהו המים, ולזה כל עשיית התיבה אשר עשה לא עשה רק למען כבוד מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שצוהו בזה לעשותו בכדי שהדור יעשו תשובה על ידי זה, וזה שאמר הכתוב ויעש נח ככל אשר צוהו ה' עשאו לקיים מאמרו של מלך אף שלא היה מאמין בלבו שיבוא המבול ובפרט כאשר ראה שהצווי היתה מאת ה' הוי"ה שהוא הרחמים, בזה ודאי סבר שנמתקו הדינים ולא יהיה עוד המבול הוא עשה את שלו לקיים כאשר צוהו ה' כאמור.

ב. משום דדור המבול לא נתמלא סאתם רק הקדוש ברוך הוא דנס על שם סופם, חשב נח אולי הקדוש ברוך הוא ימתין להם עוד עד דנתמלא סאתם, כך תירץ בשלל דוד בפרשתן.

ג. הנה תיבת אמונה יש לו שני פירושים, אחד כפשוטו האמנת הדבר שבודאי יהיה כך, עוד יש לומר אמונה מלשון ויהי אומן את הדסה אסת"ב ז' והוא לשון המשכה וגידול כי באמונה יש כח זה שעל ידי האמונה יומשך הדבר הזה ממקורו ויבוא, היינו על ידי שהוא מאמין בהש"י ובוטח בו באמונה שלימה על שום איזה דבר אז נמשך הדבר ההוא ובא בשלימות, והנה נח הצדיק בוודאי האמין בשלימות בכל אשר דיבר אליו השי"ת בכל לבבו ובכל נפשו בתמימות כדרכו הטוב מאז ומקדם. אך בדבר זה היה ירא להאמין באמונה שלימה בכל לבבו כי אולי יהיה הוא הגורם להבאת המבול היינו על ידי שלימות אמונתו יומשך בוודאי מזה הבאת המבול, ולא היה יודע איך ליתן עצות בנפשו מה לעשות, וזהו שפירש רש"י ז"ל מקטני אמנה היה מאמין ואינו מאמין, ר"ל באמת היה מאמין רק שירא להאמין בשלימות שהשי"ת יביא המבול כי אולי יהיה הוא הגורם לזה, כך כתב באוהב ישראל בפרשתן.

איך אפשר שהקשת זה סימן להקב"ה שלא ישכח שהבטיח שלא יביא מבול

וכי יש שכחה לפניו?

בפרשתן ט' ט"ז והיתה הקשת בענן וראיתיה לזכור ברית עולם וגו'.

יש להקשות: כיון שנשבע הש"י שלא יבא מבול לעולם ישעיה נ"ד ט' עיין סוטה י"א ע"א אם כן למה לי אות הקשת, האם ח"ו יש שכחה לפניו ית"ש שישכח שבועתו, כך מקשה הרד"ק, וכן באברבנאל וכן בישיבא משה.

איכא כמה תרוצים:

א. על דרך משל כלשון בני אדם, וכן "זוכרתי את בריתי יעקב" ויקרא כ"ו "לזכור ברית עולם" ט' י"ו "והארץ אזכר" ויקרא כ"ו והדומים להם, הכל הוא דרך משל כלשון בני אדם, כך כתב הרד"ק.

ב. שהיא תמיד בענן בכח שלא יראה אותה אלא קודם צאתם לפועל, כך כתב באבן עזרא.

מדוע רק לאחר המבול אמר הקב"ה ששוב לא יביא

כיון שלאדם יש יצר הרע ומדוע זה לא הגין שלא יבא מבול?

בפרשתן לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם כי יצר לב האדם רע מנעוריו.

יש להקשות: למה לא דן הקב"ה תחילה האדם לזכות שיצר לבו רע מנעוריו והביא המבול עליהם היה הקב"ה לדונם לזכות כנ"ל, כך מקשה בספורנו בפרשתן, וכן באברבנאל, וכן בכת בסופר בפרשתן, וכן בעולת התמיד.

איכא כמה תרוצים:

א. כי בהיות המזגים מכאן ואילך פחותים מאשר היו קודם המבול לא יאיר בהם הכח השכלי מנעוריהם כבראשונה, באופן שיתקומם למתאוה המתגבר עליו מנעוריו, כך תירץ בספורנו.

וכן כתב בכתב סופר בפרשתן כתב ז"ל דהנה בעוד אדם בנעוריו ואין שכלו ברור וזך להבין גדולת הבורא ואיך מחוייב לעבדו ולעשות רצונו, ותאותיו מתגברים עליו תמיד, והולך אחריהם מחסרון הבנתו וחלישות שכלו, ושוב מורגל בעבירות ומוטבע בתאותיו עד גם כשיתגבר ויתחזק שכלו, מ"מ כבר הרגל נעשה טבע אצלו, וקשה לפרוש מאיסורים שכבר רגיל בו, וא"כ יש לאדם לדון את עצמו לזכות, והיינו כי יצר לב האדם רע מנעוריו, היינו שהוא רע גם כששכלו זך וישר מ"מ רע מכח נעוריו, ע"י שנטה מדרך הישר בימי נעוריו שאז לא הבין והרגיל עצמו ברע, אבל לפני המבול שהיה שכל האדם חזק ביותר, ובקוצר הימים היה שכלו חזק, וכנראה מקין והבל, וא"כ אז לא היה התנצלות זה, רק אחר המבול שהדורות נתמעטים בגופם ובריותם ושנותם וגם בשכלם אז היה להם התנצלות.

ב. כי בראשונה כשראה יתברך כי רבה רעת האדם בארץ וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום אמר אמחה את האדם ר"ל אשחית ואמחה כל הדור הזה להיותו מושחת בכללו ולא יציל כל דבר אבל אחרי עבור ענין המבול שער הקב"ה בחכמתו ואמר אין צורך לקלל עוד את האדמה בעבור האדם במבול אחר לפי שזה שנעשה היה בסבת נערות העולם והתחלתו ובלי ספק לא ישחיתו בני אדם עוד השחתה כוללת כזו לכל המין אם מצד המוסר הגדול שראו מהמבול וישיתו כל בני העולם אליו לב ואל ישובו לכסלה ואם לפי שמכאן והלאה יהיו הדורות והמשפחות מסתעפות מג' ראשים שם וחס ויפת אשר מטבעם שימצא ביניהם תמיד התחלפות והעדר הסכמה על ענין אחד אם טוב ואם רע ולזה יהיה בלתי אפשר שיסכימו כלם על דעת השחתה כוללת משותפת כמו שעשו אנשי המבול ולכן לא יתחייבו הפסד כללי כמוהם, כך תירץ באברבנאל בפרשתן.

ג. כי בדור המבול כתיב וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום, ר"ל הולך וגרע מיום ליום וחסא זה תלוי ודאי בחומר הארץ לא מצד כח השכלי שבאדם כי בישישים חכמה ואורך ימים תבונה איוב י"ב י"ב ואיך לא ינחם האדם על רעתו בבואו בשנים אמנם אם החומר לבד סבתו אתי שפיר, כי החומר מצד בהמיותו גם כי יזקין לא תסור ממנו אולתו. אבל אחר המבול שנטהר חומר הארץ מאז אין לתלות החטא כי אם ביצר הרע המתגבר ביותר בימי נעורו, כך כתב בכלי יקר בפרשתן.

האם היונה אינה תולשת בשבת?

בפרשתן ח' י"א ותבא אליו לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה.

הנה איתא בסידור העיב"ץ חלק ג' הנקרא מגדול עוז בבית מדות עליות הטבע ז"ל שמעתי שיש עוד אות ליום מימים מן היונה שאינה אוכלת מן המחומר בשבת.

וכן כתב בעיון יעקב סוטה ל"ח ע"ב ז"ל שמעתי מחכם אחד שמקובל שבני יונה מכירין התבואה שנחתך בשבת שאין אוכלין ממנה ואם קבלה נקבל.

ובדברי שאול בפרשתן: מביא בשם היעב"ץ דהיונה אינה תולשת מן המחומר בשבת, וכותב דלפי זה אפשר לפרש מה שאמר הכתוב "ותבא אליו לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיו" והיינו שכל השבת לא היתה תולשת רק לעת ערב עלה זית טרף בפיה.

ובמפרשים הסבירו לפי זה את הפיוט "יונה מצאה בו מנוח" דהיינו שבשבת לא תלשה כלום.

הנה בגמ' שבת קנ"א ע"מ ב' יליף מפסוק הנ"ל רבי שמעון בן אלעזר דתינוק בן יומו חי אין צריך לשומרו מן החולדה ומן העכברים, אבל עוג מלך הבשן מת צריך לשומרו מן החולדה ומן העכברים, שנאמר ומוראכם וחתכם יהיה, כל זמן שאדם חי, אימתו מוטלת על הבריות, כיון שמת בטלה אימתו, ומקשה בגמ' הא קא חזינן דחיות מזיקות לאנשים, ומתרץ הגמ' הווא כדרמי בר אבא, דאמר רמי בר אבא אין חיה שולטת באדם עד שנדמה לו כבהמה, שנאמר תהלים מ"ט "אדם ביקר בל ילין נמשל כבהמות נדמו".

יש להקשות: על הא דאיתא במשנה ב"ק ל"ז מועד לאדם אינו מועד לבהמה, דקשה הרי בגמ' הנ"ל מבואר דחיה רעה שולטת באדם רק אם נדמה לו כבהמה, אם כן למה מועד לאדם אינו מועד לבהמה, אדרבה, בגלל שהיה נראה לה כבהמה לכן הזיקה, כך מקשה ביטחא משה פרשת וישב.

ותירץ היטחא משה: על פי מה שכתב בעקידה שער ט"ו שהחלק החומרי של האדם כלול מכל הנמצאות בהמות חיות ועופות, שעל כן נמצאו אנשים קצתם נוטים אל טבע אריה, וקצתם אל הדוב וכדומה, וכאשר שומר על נפשו האנושית, כל הנמצאים יקבלו עול מלכותו, והוא ימשול עליהם כמו שנאמר בראשית א' כ"ח "ורדו בדגת הים וגו'" אך כאשר לא ישמור האדם צלמו הנפשית והאנושית, וכל כחותיו הגופנית אשר ישנם בו הדומים לטבע הבהמות והחיות ימרדו בנפשו, והצורה משועבדת לכח החומרי הדומה לבהמיות, אז כל הנמצאות ישלטו גם כן עליו, וזוהו יבואר מה שאמרנו חז"ל, אין חיה שולטת באדם אלא אם כן נדמה לו כבהמה, היינו שכח הנדמה לאותו חיה שישנו באדם, הנו הוא מופשט מצורה אנושית ודומה לבהמה, שנאמר תהלים מ"ט י"ג "נמשל כבהמות נדמו" כלומר, האדם הוא נמשל ולא מושל, מחמת 'כבהמות נדמו', דהיינו שנדמה לבהמה ולא אדם.

האם בהמה שמועד להרוג נכרים היא מועד להרוג ישראלים?

איתא בגמ' בבא קמא מ"א עמוד א' מועד לעובדי כוכבים הוי מועד לישראל.

נחלקו הפוסקים: האם כוונת הגמ' בלשון בתמיה דלא מיסתבר שמועד לנכרי הויא מועד לישראל.

הנה בתוספות תלמיד ר"ת בשיטת הקדמונים שם כתב וז"ל ומועד לגוים הוי מועד לישראל, לא ידענא מאי קשיא ליה, דמאי טעמא לא יהא מועד לישראל, מיהו י"ל משום דאמרין אין חיה שולטת באדם אלא אם כן נדמה לה כבהמה שנאמר נמשל כבהמות נדמו, וגוים נדמין לבהמה יותר מישראל.

וכן כתב ר' ברוך הספרדי בשיטת הקדמונים דגוים כבהמה דכתיב צאן מרעיתי אדם אתם, אתם קרויים אדם ואין גוים קרויים אדם.

וכן כתב במאירי דמועד לנכרי אינו מועד לאדם.

וכן כתב הפני יהושע בבא קמא מ"א עמוד א' וז"ל משמע דפשיטא ליה לתלמודא דמועד לעובדי כוכבים לא הוי מועד לישראל והטעם דישראל אית ליה מזלח טפי.

אבל בשיטה מקובצת הביא בשם הראשונים דכוונת הגמ' בניחותא, וכן בים של שלמה שם דייק שכן שיטת רש"י מדלא כתב על זה בלשון בתמיה כמו שכתב בשאר מילי שכתוב שם בגמ'.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנהטן
משיב כהלכה שינון וידיעת ההלכה - הלכות שבת
כל השאלות הם משרוע ומשנה ברורה

מדור אחודה חידה

- א] חידה. איזה מצוה זכה נח לקיים שבגללה זכה לבנים, ומה מיוחד במצוה זו?
- ב] חידה. איזה בן עזר לאביו נח לבנות את התיבה?
- ג] חידה. מי מתפלל להקב"ה ואינו עונה אותו?
- ד] חידה. מה הקשר בין י"ז בתמוז לפרשה?
- ה] חידה. איזה בעל חי לא עושה מלאכה בשבת והיכן זה רמוז?
- ו] חידה. איזה אנשים נהפכו לדובים, ומדוע?

ידיעת הלכות שבת

ז] שאלה - טלטול צרור מפתחות, חידוד. בצרור המפתחות של הרב שמואל ישנם שני מפתחות של הרכב שלו ומפתח של ביתו. הרב שמואל הרים את צרור המפתחות בביתו והעבירם ממקום למקום, אח"כ הרים בנו הרב אבינועם את אותו צרור המפתחות והעבירם למקום אחר. לרב שמואל טלטול המפתחות היה בהיתר ולבנו היה אסור לטלטל את המפתחות. הכיכוד? (הערה - פתיחת המכוננית תגרום להדלקת אור בתוכה).

ח] שאלה - טלטול צרור מפתחות. בהמשך לשאלה הראשונה, מה הדין אם במקום מפתח הבית יהיה מחובר לצרור, מפתח חנות הספרים שבבעלות הרב שמואל, האם מותר לטלטל צרור מפתחות זה בשבת? (הערה, ישנה אפשרות להגיע ולפתוח את החנות בשבת (אין אזעקה), אך הרב שמואל אינו מתכוון להגיע אליה).

ט] שאלה - דין בסיס באוכלין. הרב באום נוהג ללמד ולחדד את ילדיו בידיעת הלכות שבת על ידי דוגמא מעשית שהוא מכין עבורם. בערב שבת בראשית הוא הניח בספריה בחדר האורחים תפוח עץ ועליו הניח מטבע של 10 ₪ כשהוא מכריז שכוונתו שהמטבע יהיה על התפוח עד מוצאי שבת. האם תפוח העץ הפך להיות בסיס לדבר האסור ויהיה אסור לאוכלו גם אם המטבע ילקח/יפול ממנו?

י] שאלה - חזרה של כלי ראשון ובו מים רותחים למקור החום - כמה דקות לפני שקיעת החמה ראה הרב דויטש שאין מספיק מים במיחם החשמלי, לכן הרתיח מים בקומקום החשמלי (קומקום נשלף), אך נזכר לשפוך את המים הרותחים מהקומקום למיחם רק אחרי השקיעה. האם מותר לרב דויטש לשפוך את המים מהקומקום למיחם? (בהנחה שהמים בקומקום רותחים וחמים יותר מהמים במיחם).

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה, יהיה הגרלה על שני פרסים ע"ס 500 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדק תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. שימו לב חשוב מאוד: קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ שם מלא, כולל/ישיבה. ועיר וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 - 9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחז משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. -יש עדיפות לשלוח התשובות מוקדם במייל כי כך זה ייכנס בעזרה"י לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. -שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמציין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח כסלו

מדור משיב כהלכה מתנצל בפני המשיבים על העיכוב בהגרלות האחרונות אי"ה שבוע הבא יפורסמן כל שמות הזוכים בחודשים האחרונים, ואף נוסף פרס נוסף באופן חד פעמי מחמת העיכוב שחל בהגרלות האחרונות.

